

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Βελτίωση του ΣΠΟΔ Δεκεμβρίου εν μέσω της έλευσης των νέων εμβολίων κατά της πανδημίας»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ;

Ο δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμψής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο δείκτης αυτός αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών οικονομικής δραστηριότητας των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή του πετρελαίου (Brent Crude), ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην ευρωζώνη, τα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών, η αξία των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου¹ κατέγραψε ετήσια μείωση 4.3% το Δεκέμβριο² του 2020 φτάνοντας σε επίπεδο 101.9, μετά από τις ετήσιες μειώσεις 4.7% το Νοέμβριο και 3.7% τον Οκτώβριο (με βάση τα πιο πρόσφατα και αναθεωρημένα δεδομένα).

Η υποχώρηση του Δείκτη που καταγράφηκε το Νοέμβριο φαίνεται να μη συνεχίζεται και το Δεκέμβριο εν μέσω των βελτιωμένων προσδοκιών που δημιούργησε η έλευση διεθνώς των εμβολίων κατά της πανδημίας. Αναλυτικότερα, παρόλο που ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην ευρωζώνη, περιλαμβανομένης και της Κύπρου, επιδεινώθηκε το Νοέμβριο σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2020, το Δεκέμβριο κατέγραψε ετήσια βελτίωση συμβάλλοντας θετικά στον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ. Σε εγχώριο επίπεδο, σημαντική ετήσια αύξηση εξακολουθούν να παρουσιάζουν οι συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες, αντανακλώντας, εν μέρει, την όλο ένα και περισσότερο στροφή προς τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών. Προς αυτή την κατεύθυνση συνέβαλε και η βελτίωση, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, που φαίνεται να καταγράφει ο όγκος λιανικών πωλήσεων το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2020 σε σύγκριση με τους προηγούμενους μήνες. Αντίθετα, αρνητική επίδραση στο ΣΠΟΔ ασκούν μια σειρά από εγχώριες μεταβλητές. Συγκεκριμένα, παρά την εποχικότητα του, ο τουρισμός εξακολουθεί να αποτελεί τροχοπέδη για την ανάκαμψη του ΣΠΟΔ, καθώς για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2020 οι αφίξεις τουριστών συνέχισαν να είναι σημαντικά μειωμένες σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του προηγούμενου χρόνου. Επιπλέον, επιβραδυνόμενη διαφαίνεται να είναι η ετήσια βελτίωση του όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αντικατοπτρίζοντας τόσο τα πρόσφατα περιοριστικά μέτρα κατά της πανδημίας αλλά και τις εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες που καταγράφηκαν το προηγούμενο τρίμηνο. Τέλος, η σημαντική ετήσια αύξηση του συνολικού αριθμού πωλητήριων εγγράφων ακινήτων που καταγράφηκε τον Οκτώβριο αναστράφηκε, αφού αρνητικοί ετήσιοι ρυθμοί μεγέθυνσης καταγράφηκαν για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2020.

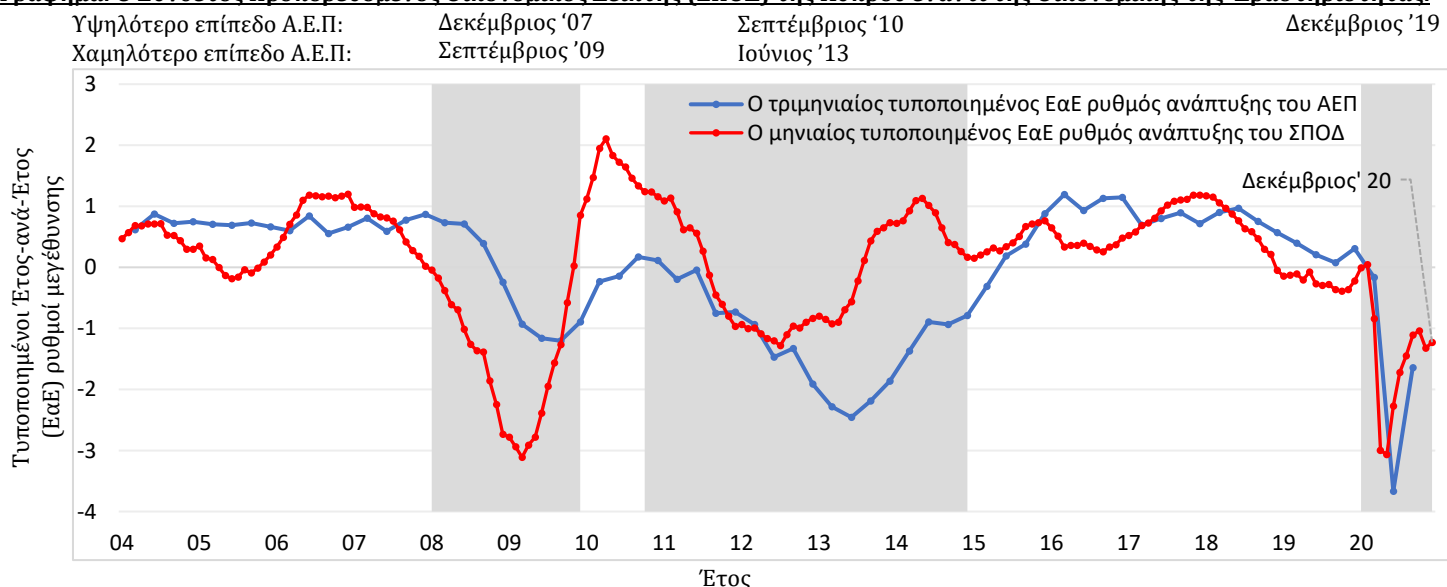
Εν κατακλείδι, η βελτίωση του ετήσιου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ το Δεκέμβριο του 2020 αποτυπώνει τη μείωση της αβεβαιότητας εν μέσω της έλευσης των νέων εμβολίων κατά της πανδημίας. Παρά το γεγονός αυτό, η αβεβαιότητα εξακολουθεί να παραμένει σε ψηλά επίπεδα αφού πολλές χώρες προβαίνουν και τον Ιανουάριο σε νέους περιορισμούς. Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τη μεθοδολογία κατασκευής του Δείκτη ΣΠΟΔ βρίσκονται στη ιστοσελίδα:

<http://www.ucy.ac.cy/erc/el/publications/cyprus-composite-leading-economic-index-cclei>

Σημειώσεις:

1. Ο Δείκτης ΣΠΟΔ δημιουργήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aruoba, Diebold και Scotti (ADS) (2009).
2. Ο ΣΠΟΔ για το μήνα Δεκέμβριο του 2020 κατασκευάστηκε στη βάση διαθεσιμότητας της τιμής του πετρελαίου (Brent Crude), του ΔΟΚ στην ευρωζώνη, του συνολικού αριθμού πωλητήριων εγγράφων ακινήτων, καθώς και των υψηλής συχνότητας δεδομένων των αφίξεων επιβατών και του όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για το μήνα Δεκέμβριο, ενώ οι υπόλοιπες συνιστώσες του εκτιμήθηκαν στη βάση των τελευταίων διαθέσιμων πληροφοριών σε μια σειρά οικονομικών δεικτών. Σημειώνεται ότι, έχει προηγηθεί επαλήθευση του προκαταρκτικού ΣΠΟΔ Νοεμβρίου που καταγράφεται στην προηγούμενη δημοσίευση του ΣΠΟΔ το Νοέμβριο του 2020.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής της Δραστηριότητας.

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο τριμηνιαίος ΕαΕ ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του μηνιαίου ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.